

**Accreditierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de
accreditatieaanvraag voor de opleiding Master of Arts in de literatuurwetenschappen
(master na master) van de Katholieke Universiteit Leuven i.s.m. de Vrije Universiteit
Brussel, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen.**

datum 1 Inleiding

21 juni 2011

onderwerp

Accreditierapport en -besluit
Master of Arts in de
literatuurwetenschappen
(master na master)
(#4892)

Bij brief van 14 februari 2011 hebben het instellingsbestuur van de Katholieke Universiteit Leuven te Leuven, penvoerende instelling, evenals de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Master of Arts in de literatuurwetenschappen (master na master). Deze aanvraag is ontvangen op 15 februari 2011 en ontvankelijk verklaard op 28 februari 2011.

De accreditatieaanvraag steunt op een visitatierapport als resultaat van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

– Prof. O. Lie, hoogleraar middeleeuwse cultuur, Universiteit Utrecht;

Leden:

- Prof. H. Hermans, hoogleraar moderne Romaanse cultuur- en letterkunde, Rijksuniversiteit Groningen;
- Prof. B. Plachta, hoogleraar Duitse taal en cultuur, Vrije Universiteit Amsterdam;
- dhr. J. Perquy, Ere-administrateur-generaal van de Vlaamse Onderwijsraad, (*onderwijsdeskundige*);
- mevr. C. Hoet, studente Master in de theater- en filmwetenschap, Universiteit Antwerpen, (*student-lid*).

Secretarissen:

- dhr. J. Stockmans, stafmedewerker VLIR;
- dhr. J. P. Van de Velde, projectbegeleider VLIR.

De visitatie heeft plaatsgevonden van 8 tot en met 10 februari 2010. Het visitatierapport dateert van 21 december 2010.

Inlichtingen

Sigrid Pauwels

+31 (0)70 312 23 80

s.pauwels@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag

P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands

T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301

info@nvaio.net | www.nvaio.net

pagina 2 van 10 **2 Formele overwegingen**

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLIR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3 Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen opleiding

De commissie stelde vast dat de eindkwalificaties van de opleiding beantwoorden aan de decretale competenties op het niveau van de master. De opleiding heeft het impliciete profiel van een predocoraatsopleiding. De commissie raadt aan om dit profiel te verruimen. Zij wijst onder meer op professioneel gerichte doelstellingen. Verder krijgt de internationale dimensie voldoende aandacht.

De commissie stelde vast dat de domeinspecificiteit van de eindkwalificaties wordt gewaarborgd. De opleiding beoogt een uitgesproken onderzoeksprofiel. De eindkwalificaties werden getoetst aan de eisen van buitenlandse vakgenoten. Ze zijn georiënteerd op literatuurtheorie en literatuurwetenschappelijke methodologie. Het niveau is afgestemd op internationale wetenschapsbeoefening. De commissie looft de - internationale - meerwaarde van de interuniversitaire samenwerking. De zwaartepunten van elke universiteit komen aan bod. De afstemming op het beroepenveld is eerder beperkt tot de academische wereld.

Programma

De commissie stelde vast dat het programma van de opleiding uitgesproken academisch gericht is. Het beoogde beroepenveld is de academische wereld. Het programma is georiënteerd op kennisontwikkeling en onderzoeksvaardigheden. Onderwijs en onderzoek worden geïntegreerd. De klemtoon ligt op actieve participatie aan het literatuurwetenschappelijk betoog. Onderwijsactiviteiten zoals een internationaal gastseminarie en een internationaal congres waarborgen bovendien de professionele gerichtheid.

De commissie stelde vast dat de eindkwalificaties adequaat en evenwichtig werden geconcretiseerd. De commissie onderzocht de verschillende onderdelen van het programma. De invalshoek is uitgesproken comparatistisch en theoretisch.

De commissie stelde vast dat de structuur van het programma de inhoudelijke samenhang waarborgt. De opbouw is sequentieel en garandeert evenwicht tussen samenhang en keuzevrijheid. Bij de start worden verschillen in voorkennis weggewerkt via een aantal verplichte opleidingsonderdelen. Studenten krijgen een wetenschappelijk referentiekader. Vervolgens kiezen studenten opleidingsonderdelen in functie van hun persoonlijke onderzoeksinteresse.

pagina 3 van 10 De commissie stelde vast dat het programma de studeerbaarheid onvoldoende waarborgt. De studielast van het programma wordt niet structureel opgevolgd. Studenten ervaren het programma als studeerbaar. Er werden geen studiebelemmerende factoren gesignaleerd. De commissie kan evenwel niet beoordelen of de opleiding garandeert dat de studielast blijft beantwoorden aan de begrote studietijd en de decretale voorwaarden.

De commissie stelde vast dat de opleiding de decretale toelatingsvoorwaarden correct toepast. De opleiding beoogt een literatuurwetenschappelijk gevormde instroom op zoek naar uitbreiding en verdieping van deze kennis. Het toelatingsbeleid waarborgt de aansluiting bij de kwalificaties van de instroom. Kandidaten die niet rechtstreeks kunnen instromen krijgen een leespakket. Nadien voeren zij daarover een gesprek met de docenten. Waar nodig wordt een voorbereidingstraject opgelegd.

De opleiding bedraagt 60 studiepunten en beantwoordt aan de decretale eisen inzake studieomvang.

De commissie stelde vast dat het didactisch concept goed aansluit bij de doelstellingen van de opleiding. De klemtoon ligt op probleemgestuurde seminars met ruimte voor discussie. Studenten worden gestimuleerd tot zelfstandig onderzoeken en zijn maximaal betrokken. De commissie onderzocht ook de leermiddelen, hoofdzakelijk elektronische collecties en readers. De kwaliteit is behoorlijk.

De commissie stelde vast dat de beoordeling en toetsing adequaat wordt afgestemd op de leerdoelen. De klemtoon ligt op toetsing via papers en permanente toetsing van participatie aan discussies. De commissie wijst evenwel op de beoordeling van referaten. Het is onduidelijk op basis van welke criteria dit gebeurt. De commissie adviseert om een structureel toetsbeleid te ontwikkelen, stoelend op overleg tussen docenten.

De studieomvang van de masterproef (20 studiepunten) beantwoordt aan de decretale vereisten. Studenten bewijzen analytisch en zelfstandig probleemoplossend vermogen op academisch niveau. De opleiding streeft naar publiceerbare wetenschappelijke artikels. In de praktijk blijkt het aantal masterproeven dat wordt gepubliceerd wel relatief gering.

De opleiding overweegt daarom een opleidingsonderdeel "Publicatietechnieken". De commissie waardeert dit initiatief. De commissie heeft recente masterproeven bestudeerd. Zij stelde vast dat deze goed aansluiten bij de eindkwalificaties van de opleiding. De begeleiding en beoordeling verlopen vlot. De commissie adviseert verder om een mondelinge verdediging te overwegen.

De commissie beoordeelt het onderwerp programma positief, ondanks de score onvoldoende voor het facet "Studielast". Bij de weging van de facetten hield de commissie rekening met de globale kwaliteit van het programma als geheel. Zij kwam tot de slotsom dat de basiskwaliteit voldoende wordt gewaarborgd, ondanks het gebrek aan structurele opvolging van de studielast.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma en voor de scores van de onderliggende facetten.

Inzet personeel

De commissie stelde vast dat het personeel van de opleiding van academisch niveau is. De betrokken docenten hebben een sterk onderzoeksprofiel. Zij genieten internationale erkenning in hun vakgebied. De gevarieerde onderzoeksexpertise wordt goed ingezet. Wegens de uitgesproken onderzoekgerichtheid van het programma is ook de professionele gerichtheid verzekerd. Verder wordt een internationale gastprofessor structureel betrokken.

pagina 4 van 10 De commissie stelde vast dat de opleiding over voldoende personeel beschikt. De opleiding telt 24 lesgevers, overwegend ZAP leden. De commissie wijst echter op het ontbreken van een eigen en bezoldigd personeelskader voor de opleiding. Docenten engageren zich onbezoldigd. Deze situatie houdt in principe een risico in voor de continuïteit. De commissie stelde evenwel vast dat de betrokken docenten gedreven zijn. De opleiding hoeft zelfs geen docenten te rekruteren. Zij selecteert uit verschillende kandidaturen.

De commissie stelde vast dat het personeel voldoende gekwalificeerd is. Zij waardeert de deskundigheid, het profiel en de uitstraling. De commissie heeft echter bedenkingen bij het ontbreken van een formeel personeelsbeleid op het niveau van de opleiding. Zij wijst op de risico's. De commissie stelt niettemin vast dat de kwetsbaarheid nog in voldoende mate wordt opgevangen. Voorbeelden zijn de grote inzet van de betrokken docenten en de beschikbare middelen voor een internationale gastprofessor.

Voorzieningen

De commissie stelde vast dat de opleiding beschikt over voldoende geschikte huisvesting en materiële voorzieningen. De opleiding maakt hoofdzakelijk gebruik van de logistieke en wetenschappelijke faciliteiten op de campus van de KU Leuven. Studenten krijgen toegang tot de bibliotheken en computerfaciliteiten. Verder maakt de opleiding gebruik van de voorzieningen aan de drie andere universiteiten. Deze zijn eveneens behoorlijk. Studenten wijzen er echter op dat de praktische integratie van de vier campussen nog niet optimaal is. De commissie adviseert om deze praktische problemen op te lossen. Zij beschouwt het interuniversitaire karakter als een meerwaarde voor studenten.

De commissie stelde vast dat studenten degelijk worden geïnformeerd en begeleid. De opleiding communiceert actief met potentiële studenten, bijvoorbeeld via infosessies. De commissie stelt bovendien vast dat de opleiding via haar hoogwaardige uitstraling gemotiveerde studenten spontaan aantrekt. Verder krijgen studenten adequate informatie. Er staan aanspreekpunten en een ombudsdienst ter beschikking.

Interne kwaliteitszorg

De commissie stelde vast dat de opleiding niet periodiek wordt geëvalueerd aan de hand van toetsbare streefdoelen. De interuniversitaire samenwerking staat vooralsnog een adequate evaluatie in de weg. De commissie heeft begrip voor de problematiek van de onderlinge afstemming van vier verschillende kwaliteitszorgsystemen. Zij wijst evenwel op het belang van regelmatige feedback. Zij adviseert om op korte termijn een consensus te zoeken. De commissie waardeert overigens wel de kwaliteit van het zelfevaluatierapport.

De commissie stelde vast dat de opleiding effectieve verbeteracties onderneemt. Dankzij adequate - informele - communicatie reageert de opleiding alert op feedback over de kwaliteit van het programma.

De commissie stelde vast dat de opleiding relevante stakeholders actief betreft bij de interne kwaliteitszorg. De medewerkers van de vier universiteiten worden adequaat betrokken. De opleiding houdt ook rekening met de mening van studenten. Docenten en studenten worden vertegenwoordigd in formele structuren. Alumni en beroepenveld worden evenwel niet structureel betrokken. De commissie raadt de opleiding aan om initiatieven te nemen.

pagina 5 van 10 De commissie beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg positief, ondanks de score onvoldoende voor het facet "Evaluatie resultaten". Bij de weging van de facetten hield de commissie rekening met de informele feedback waarop de interne kwaliteitszorg steunt. Deze geeft aanleiding tot voldoende adequate verbeteracties. Ondanks het ontbreken van systematische structurele evaluaties komt de commissie tot de slotsom dat de interne kwaliteitszorg de basiskwaliteit garandeert.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma en voor de scores van alle onderliggende facetten.

Resultaten

De commissie stelde vast dat de competenties van de afgestudeerden aansluiten bij de vooropgestelde eindkwalificaties. Zij onderzocht onder meer het studiemateriaal en de masterproeven. Het vooropgestelde opleidingsniveau is hoog. Dit blijkt uit de uitgesproken onderzoekskwaliteiten van de afgestudeerden. Zij werden goed voorbereid op participatie aan de academisch-wetenschappelijke wereld. De commissie merkt bovendien op dat het profiel ook geschikt zou zijn voor tewerkstelling in andere sectoren van het beroepenveld. Verder blijkt de studentenmobiliteit aan de maat, maar voor verbetering vatbaar.

De commissie stelde vast dat het rendement van de opleiding net aan de maat is. Het aantal voltijds ingeschreven studenten dat de opgenomen studiepunten binnen één jaar behaalt wisselt sterk: 41% in 2005-2006, 30% in 2006-2007 en 65% in 2007-2008. Ongeveer 10% tot 15% per jaar haakt af. Doorgaans omdat deze studenten elders een baan vinden. Gemiddeld 80% van de afgestudeerden behaalt het diploma in één jaar, 17% heeft twee jaar nodig.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

pagina 6 van 10 **4 Oordelen visitatiecommissie**

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Voldoende
		1.2 domeinspecifieke eisen	Goed
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Onvoldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	Goed
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
		2.9 masterproef	Voldoende
3 Inzet van personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Goed
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Voldoende
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Onvoldoende
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Goed
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel visitatiecommissie: positief

pagina 7 van 10 **5 Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

pagina 8 van 10 **6 Besluit**

betreffende de accreditatie van de Master of Arts in de literatuurwetenschappen (master na master) van de Katholieke Universiteit Leuven i.s.m. de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master of Arts in de literatuurwetenschappen (master na master) van de Katholieke Universiteit Leuven i.s.m. de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Leuven, Brussel, Gent en Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2011-2012 tot en met het einde van het academiejaar 2018-2019.

Gezien de vraag van de instellingen, wordt de Engelstalige opleidingsvariant: Master of Literary Studies, van accreditatie uitgesloten.

Den Haag, 21 juni 2011

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Ditrich
(voorzitter)

pagina 9 van 10 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven (penvoerende instelling) i.s.m. Vrije universiteit Brussel Universiteit Gent Universiteit Antwerpen
– adres instelling	Naamsestraat, 22 – 3000 Leuven
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	Master in de literatuurwetenschappen
– specificatie	of Arts
– niveau en oriëntatie	master na master
– studieomvang	60 ECTS
– opleidingsvarianten	geen
– afstudeerrichtingen:	geen
– vestiging opleiding	Leuven, Brussel, Gent en Antwerpen
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Taal-en letterkunde
– bijkomende titel	geen

In de accreditatieaanvraag met betrekking tot voorliggende Master of Arts in de literatuurwetenschappen vermelden de Katholieke Universiteit Leuven (penvoerende instelling) evenals de Vrije Universiteit Brussel, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen, geen afstudeerrichtingen aan te bieden. Gezien de vraag van de instellingen, wordt de Engelstalige opleidingsvariant: Master of Literary Studies, van accreditatie uitgesloten.

pagina 10 van 10 **Bijlage 2 – Opmerkingen en bezwaren**

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij brief van 1 juni 2011 heeft de instelling feitelijke opmerkingen gemaakt. Dit heeft geleid tot materiële aanpassingen in het accreditatierapport.